

Gemeente Renkum

Generaal Urquhartlaan 4
6861 GG Oosterbeek

Postbus 9100
6860 HA Oosterbeek
Telefoon (026) 33 48 111
Fax (026) 33 48 310

Internet www.renkum.nl

Aan de gemeenteraad

Bank BNG 28.50.07.076

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

Geachte raadsleden,

De decembercirculaire van het gemeentefonds is door het ministerie van Binnenlandse Zaken gepubliceerd. De informatie uit deze circulaire is verwerkt in de berekening van de verwachte algemene uitkering voor de gemeente Renkum. Naast de accresontwikkeling zijn er nieuwe begrotingsafspraken 2014 over de invulling van het aanvullende beleidspakket van € 6 miljard gemaakt, taakmutaties en overige mutaties. De uitkomst van de decembercirculaire 2013 wordt vergeleken met de septembercirculaire 2013 die als basis heeft gediend voor de begroting 2014.

Naast de financiële uitkomst van de decembercirculaire worden de risico's ten aanzien van ontwikkelingen binnen het gemeentefonds genoemd. Deze risico's worden onderverdeeld naar risico's van de decentralisaties en overige risico's.

Samenvatting

Hieronder wordt het resultaat van de algemene uitkering weergegeven ten opzichte van de begroting 2014.

Resultaat algemene uitkering (Bedragen x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017
Accres ontwikkeling	129	-111	181	201	239
Overige mutaties gemeentefonds	18	0	0	0	0
Totaal	147	-111	181	201	239

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

Bijlagen

Verzenddatum deze brief

Ons kenmerk
127201

Rolf van Lit
(026) 33 48 582
r.van.lit@renkum.nl

VERZONDEN 20 FEB. 2014

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

Bij de uitkomst van de bovengenoemde accresontwikkeling 2014-2017 wordt een voorbehoud gemaakt dat in de meicirculaire 2014 de risico's van de decentralisatie en overige risico's worden verwerkt. Dit betekent dat de meicirculaire 2014 pas een definitief beeld geeft van de hoogte van de algemene uitkering over de jaren 2014-2018. De meicirculaire wordt verwerkt in de voorjaarsnota 2014 en vormt de financiële kaders voor de begroting 2015.

1. Accresontwikkeling

Accres 2013-2017

Na het verschijnen van de septembercirculaire 2013 zijn over de invulling van het aanvullende beleidspakket van € 6 miljard nieuwe afspraken gemaakt in de begrotingsafspraken 2014. Deze begrotingsafspraken hebben ook effect op de hoogte van de accresen in 2013 en verder. Ook de najaarsnota (NJN) van het Rijk heeft effect op het accres 2013.

Accresontwikkeling <i>(Bedragen x € 1.000.000)</i>	2013
Accres septembercirculaire	-157,318
<i>Verschil (dec-sept)</i>	79,626
Accres decembercirculaire	-77,692
Accres in procenten, decembercirculaire	-0,44%

De begrotingsafspraken hebben een positief effect op het accres 2013. In de begrotingsafspraken 2014 is afgesproken dat in 2013 € 650 miljoen wordt toegevoegd aan de OCW-begroting (deze middelen hebben betrekking op 2014). Dit leidt tot een opwaartse bijstelling van het accres 2013. Dit effect wordt enigszins gedempt door onderuitputting op departementale begrotingen die bij NJN van het Rijk bekend is. Per saldo resteert een positieve bijstelling van het accres 2013 van bijna € 80 miljoen.

Normaal gesproken is de decembercirculaire geen bijstelmoment voor het accres. Omdat de begrotingsafspraken samenhangen met de ontwerpbegroting 2014, is er voor gekozen om het positieve effect van de afspraken in 2013 te verwerken in de betalingen aan gemeenten. Ook het effect van de NJN 2013 op het accres 2013 wordt meegenomen in de betalingen aan gemeenten.

Hiermee ontstaat, zoals in de septembercirculaire 2013 is toegezegd, duidelijkheid over de accresstand voor de jaarafsluiting 2013.

Onderstaande tabel bevat volledigheidshalve de meerjarige doorwerking van de begrotingsafspraken 2014 op het accres. In de meicirculaire 2014 zal zoals gebruikelijk weer sprake zijn van een formele bijstelling van de accresraming.

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

Accresontwikkeling (Bedragen x € 1.000.000)	2014	2015	2016	2017
Cumulatief mutatie t.o.v. septembercirculaire	-68	121	134	158

Bovengenoemd accres kan worden vertaald naar het effect voor de gemeente Renkum. Bij de beantwoording van de vragen over de begroting 2014 is al indicatief aangegeven wat het effect kan zijn het aanvullende beleidspakket van € 6 miljard.

Accresontwikkeling voor Renkum (Bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017
Cumulatief mutatie t.o.v. septembercirculaire	-111	181	201	239

2. Overige mutaties gemeentefonds

Als gevolg van uitkering van de herverdeelreserve, afrondingen en overige aanpassingen vinden er kleine mutaties plaats op de algemene uitkering. Dit resulteert in een voordeel van € 18.000 voor 2013.

3. Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen

In onderstaand overzicht worden de mutaties weergegeven ten opzichte van de septembercirculaire 2013. Deze mutaties hebben geen invloed op het resultaat van de begroting, omdat deze mutaties worden ingezet binnen de producten waarop zij betrekking hebben. Hierna worden de mutaties kort toegelicht.

Mutaties (Bedragen x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017
Uitvoeringskosten inburgering	20				
Intensivering armoedebeleid		103	133	133	133
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving		57	66	66	66
Totale mutaties	20	160	199	199	199

Uitvoeringskosten inburgering

Het kabinet stelt in 2013 via een decentralisatie-uitkering eenmalig € 20 miljoen beschikbaar voor de uitvoeringskosten inburgering in 2014 en volgende jaren. Nederland telde op 1

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

oktober 2013 nog ruim 51.000 mensen die voor 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden en nog niet aan hun inburgeringsplicht hadden voldaan.

Voor de handhaving van deze groep is en blijft de gemeente verantwoordelijk. De € 20 miljoen wordt over de gemeenten verdeeld naar rato van het aantal personen dat nog aan de inburgeringsplicht moet voldoen. Dat komt neer op een bedrag van € 390 per inburgeringsplichtige. Het aantal inburgeringsplichtigen per gemeente is ontleend aan het informatiesysteem inburgering per 1 oktober 2013. De reguliere bekostiging van de uitvoeringskosten inburgering via de algemene uitkering eindigt met ingang van 2014.

Intensivering armoedebeleid

Voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid wordt voor het jaar 2014 € 70 miljoen en voor de jaren 2015 en verder € 90 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. De verdeling vindt plaats via de maatstaven huishoudens met laag inkomen (drempel) en bijstandsontvangers. In de begroting 2014 is een taakstelling "rijksbijdrage armoedebeleid" van € 100.000 met ingang van 2015 geplaatst tegenover deze extra middelen.

Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving

Vanwege de overdracht van taken aan gemeenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij provinciale inrichtingen wordt voor de jaren 2014 tot en met 2017 een bedrag van € 40,758 miljoen en vanaf 2018 structureel € 46,700 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. In de bedragen is rekening gehouden met de bij provincies achterblijvende wettelijke taak betreffende de coördinatie van de handhavingssamenwerking binnen de provincie en de regie op de kwaliteitscriteria. Het lagere bedrag voor de jaren 2014 tot en met 2017 wordt veroorzaakt door een verrekening van de transitiekosten van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). De overdracht van taken heeft namelijk gevolgen voor de mate waarin gemeenten en provincies hun transitiekosten kunnen terugverdienen.

In 2014 vindt de toevoeging plaats via een integratie-uitkering. Voor de jaren 2015 en verder worden in het traject groot onderhoud gemeentefonds de mogelijkheden bezien om de middelen onder te brengen in de algemene uitkering met een verdeling via maatstaven. Gemeenten worden in de meicirculaire 2014 geïnformeerd.

4. Decentralisaties

Inleiding

Recentelijk is de Jeugdwet aangenomen in de Tweede Kamer, is de Participatiewet aangeboden aan de Tweede Kamer en heeft de staatssecretaris van VWS zijn plannen rond langdurige zorg verder toegelicht. Daarnaast is er een besluit genomen over het sociaal deelfonds.

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

Het is nog onduidelijk of de budgetten in het sociaal domein vanaf 2015 voldoende zijn voor de uitgaven voor de genoemde onderdelen omdat deze budgetten met een taakstelling worden overgedragen naar de gemeenten.

Deelfonds sociaal domein

Op 9 oktober 2013 heeft het kabinet een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over de vormgeving van het deelfonds sociaal domein.

Reikwijdte van het sociaal deelfonds

Het sociaal deelfonds wordt gecreëerd vanuit diverse geldstromen. Het bestaat uit het Participatiebudget, middelen voor de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en middelen voor de uitvoering van de Jeugdwet.

Het kabinet kiest er voor de huidige middelen voor het Inkomensdeel van de WWB, die thans als specifieke uitkering worden verstrekt, per 1 januari 2015 niet toe te voegen aan het sociaal deelfonds. Het kabinet is van mening dat dit op dit moment geen toegevoegde waarde heeft.

Bestedingsvoorwaarden voor een succesvolle uitvoering

Het Rijk stelt de volgende bestedingsvoorwaarden aan het deelfonds sociaal domein. De bestedingsvoorwaarden zijn van tijdelijke aard en worden na drie jaar verwijderd.

Gedurende de periode van drie jaar kan de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van het sociale domein goed worden gevolgd. Het sociaal deelfonds gaat meelopen in de reguliere periodieke onderhoudssystematiek van het gemeentefonds waarvan de uitkomst jaarlijks bestuurlijk wordt besproken, zodat eventuele problemen tijdig kunnen worden geadresseerd. Tot dan geldt het onderstaande.

- De middelen in het deelfonds sociaal worden geormerkt verstrekt via een apart (nieuw en tijdelijk) begrotingsartikel in het gemeentefonds en kunnen alleen vrij worden besteed aan de onderscheiden doelen van het sociaal deelfonds. Dit betekent dat in de begrotingswet van het gemeentefonds het sociaal deelfonds wordt vastgelegd, waarbij aangegeven wordt waaraan de middelen in het sociaal deelfonds mogen worden besteed. Materieel is dit een integratie-uitkering.
- Het financieel risico ligt bij gemeenten; gemeenten zijn verantwoordelijk voor eventuele financiële tekorten in het sociale domein.
- Op lokaal niveau vindt zoals gebruikelijk horizontale verantwoording over de besteding van de middelen in het deelfonds sociaal domein plaats in de gemeenteraad. Er vindt geen verticale verantwoording plaats aan het Rijk over de besteding van het budget voor het sociaal domein.

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

- Gemeenten zullen via de bestaande Informatie voor derden (Iv3) jaarlijks aan het Rijk informatie verstrekken over de besteding van de middelen in het sociaal domein. Ook zal jaarlijks informatie aan het Rijk worden verstrekt over de aanwezigheid van een goedkeurende controleverklaring van de accountant op de jaarrekening van de gemeente. Op deze manier heeft het Rijk inzicht in de bestedingen van alle individuele gemeenten (microniveau). Net als bij het huidige gemeentefonds stelt het Rijk ook de financiële realisatie op macroniveau vast, doet nader onderzoek en voert daarover overleg in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv).
- Tevens zal worden geregeld dat onderbesteding in een bepaalde gemeente aanleiding kan zijn voor nader onderzoek naar de oorzaken, waarbij ook wordt gekeken naar de prestaties van een gemeente. In het uiterste geval kan het Rijk ingrijpen op basis van het huidige instrumentarium volgens de Wet Revitalisering Generiek Toezicht. In de sectorwetgeving wordt een aanwijzingsbevoegdheid opgenomen met als extra waarborg de mogelijkheid tot opschorting van de uitbetaling uit het deelfonds sociaal domein. De aanwijzing wordt pas gegeven nadat de zogenaamde interventieladder zorgvuldig is afgelopen. Indien de gemeente na de aanwijzing geen maatregelen treft, kunnen de fondsbeheerders de uitbetaling uit het deelfonds sociaal domein (deels) opschorten. Nadat het kabinet van oordeel is dat de gemeente een adequaat verbeterplan heeft, wordt de opschorting beëindigd en krijgt de desbetreffende gemeente alsnog de opgeschorte middelen uitbetaald.

Jeugd

Zoals toegezegd tijdens de behandeling in de Tweede Kamer van de nieuwe Jeugdwet, is besloten om voor de nieuwe taken voor gemeenten op het gebied van jeugdzorg een extra, tussentijdse raming bekend te maken van het macrobudget en de budgetten per gemeente voor 2015. Deze raming loopt vooruit op definitieve mededelingen in de meicirculaire 2014. Vanaf 2016 zullen de gedecentraliseerde middelen geleidelijk aan op basis van een objectief verdeelmodel verdeeld worden. Momenteel laat het Rijk dit model ontwikkelen. De VNG is hierbij betrokken. Het streven is om gemeenten over de stand van zaken over het objectieve verdeelmodel in de meicirculaire 2014 te informeren.

Wmo

In de septembercirculaire 2013 is nadere besluitvorming aangekondigd over de positionering van een aantal specifieke groepen en daarmee de financiële effecten voor gemeenten op grond van de Wmo 2015. Op 6 november 2013 heeft de staatssecretaris van VWS de nadere uitwerking van de contouren van de langdurige zorg naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin de gevolgen van de hervorming voor een aantal specifieke groepen, de besluitvorming over de langdurige geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en de positionering van de huidige

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

extramurale AWBZ-functie persoonlijke verzorging. Binnenkort zal een eerste inzicht worden gegeven in het macrobudget Wmo 2015 en de verdeling daarvan per gemeente. Met dit inzicht ontstaat voor gemeenten duidelijkheid over de verantwoordelijkheid die gemeenten in 2015 krijgen voor de ondersteuning van mensen op grond van de Wmo 2015 en het daarvoor beschikbare budget. De berekeningswijze van het macrobudget zal op gezamenlijk verzoek van het kabinet en de VNG door de Algemene Rekenkamer worden getoetst. De uitkomsten hiervan zullen bestuurlijk met de VNG worden besproken. Op basis daarvan en de realisatiecijfers 2013 zal in de meicirculaire 2014 een meer definitief inzicht worden geboden. Dan wordt tevens inzicht geboden in de meerjarige ontwikkeling.

Vanaf 2016 worden de gedecentraliseerde middelen geleidelijk aan op basis van een objectief verdeelmodel verdeeld. Momenteel laat het Rijk dit model ontwikkelen waarbij de VNG betrokken is. Het streven is om gemeenten over de stand van zaken over het objectieve verdeelmodel in de meicirculaire 2014 te informeren.

Participatiewet

Zoals gemeld in de septembercirculaire 2013 is ten behoeve van de toekomstige verdeling van de middelen die beschikbaar zijn op grond van de Participatiewet nader onderzoek noodzakelijk. Dat vervolgonderzoek naar de (objectieve) verdeelmaatstaven van de middelen beschikbaar voor de Participatiewet in relatie tot de decentralisaties sociaal domein per 2015 is gestart. Het streven is om het verdeelmodel in het voorjaar van 2014 gereed te hebben, zodat de gemeenten in de meicirculaire 2014 hierover nader geïnformeerd kunnen worden.

5. Overige risico's

Risico's die effect hebben op de hoogte van het gemeentefonds en de verdeling daarvan.

- Herverdeling gemeentefonds.

In de meicirculaire 2013 is aangekondigd dat het gemeentefonds per 2015 integraal wordt herijkt (groot onderhoud gemeentefonds; eerder: herijking gemeentefonds). Het streven om de definitieve voornemens uiterlijk in de meicirculaire 2014 op te nemen is nog van kracht. Momenteel lopen de tweede fase onderzoeken. Hierin wordt onderzocht hoe de nieuwe clusters en ijkpunten worden vormgegeven. De planning zoals opgenomen in de meicirculaire 2013 is nog actueel.

Om gemeentelijke platforms en departementen te informeren over de uitgangspunten die de fondsbeheerders hanteren bij het groot onderhoud, is op 17 oktober 2013 een brede bijeenkomst gehouden. Zowel de presentatie als het verslag van de bijeenkomst kunnen gedownload worden via de site van de rijksoverheid². Begin 2014 worden de indicatieve herverdeeffecten bekend gemaakt. Gemeentelijke platforms worden tijdens een bijeen-

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

komst hierover geïnformeerd. Individuele gemeenten kunnen de uitkomsten vervolgens via onze site raadplegen. De informatie wordt ruim voor de meicirculaire 2014 ter beschikking gesteld vanwege de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014.

Dit kan betekenen dat met ingang van 2015 door de aanpassing van het verdeelstelsel herverdeeleeffecten zullen ontstaan. Deze herverdeeleeffecten kunnen zowel positief als negatief voor een individuele gemeente uitvallen. Het herverdeeleeffect mag nooit groter zijn dan € 15 per inwoner per jaar.

- *Herverdeling uitname BCF.*

In de meicirculaire 2013 is de uitname BCF (taakstellende korting) en de verdeling ervan toegelicht. De VNG heeft het verzoek gedaan om over een andere verdeling te overleggen.

De fondsbeheerders en de VNG hebben het vraagstuk van de verdeling uitvoerig besproken en geanalyseerd, mede naar aanleiding van een verzoek van de VNG om een andere verdeling te hanteren dan via de uitkeringsfactor. Dit heeft nog niet tot definitieve conclusies geleid. Vooralsnog blijft de verdeling van de bedragen via de uitkeringsfactor gehandhaafd

- *Plafond BTW-compensatiefonds.*

De bedragen onder "Plafond BTW-compensatiefonds" zijn een uitvloeisel van de afspraken in het financieel akkoord van 18 januari 2013. Die afspraken leiden vanaf 2015 tot een relatie tussen de ontwikkeling van het gemeentefonds en de ontwikkeling van het BTW-compensatiefonds (BCF). Dat werkt als volgt. In het akkoord is afgesproken dat de toegestane groei van het BCF vanaf 2015 wordt gekoppeld aan de normeringssystematiek.

Het BCF is daardoor voorzien van een plafond. Bij een onder- of overschrijding van het plafond zou een bedrag ter grootte van de onder- of overschrijding aan het gemeentefonds en het provinciefonds gezamenlijk zijn toegevoegd cq onttrokken. De betreffende toevoeging of uitname wordt over het gemeentefonds en provinciefonds verdeeld conform de aandelen van de gezamenlijke gemeenten en gezamenlijke provincies in het BCF in het gerealiseerde jaar.

Zowel het plafond als het beroep op het BCF betreffen ramingen die periodiek worden aangepast. Daarmee verandert ook de geraamde toevoeging aan of uitname uit het gemeentefonds. De grootste verandering doet zich naar verwachting voor door nieuwe ramingen van het beroep op het BCF. Die werken volledig door in de gemeentefondsomvang. De geraamde toevoeging aan of uitname uit het gemeentefonds wordt jaarlijks verwerkt in de septembercirculaire. De definitieve omvang van het plafond voor t-1 en het beroep op het BCF in t-1 worden bekend na afloop van het jaar t-1, namelijk in het

Datum
17 februari 2014

Onderwerp
Decembercirculaire gemeentefonds 2013

voorjaar van jaar t. De vaststelling vindt dan ook plaats in de meicirculaire van jaar t.
De eerste afrekening (2015) is daarmee in de meicirculaire van 2016.

6. Uitkomst meerjarenbegroting

Het totale voordeel van € 147.000 voor 2013 zal worden verwerkt in de jaarstukken 2013.
Onderstaand overzicht laat zien wat het effect van de decembercirculaire gemeentefonds
2013 is op de meerjarenbegroting 2014 - 2017.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2014	2015	2016	2017
Meerjarenbegroting 2014 na amendementen	51	19	60	250
Decembercirculaire gemeentefonds 2013	-111	181	201	239
Meerjarenbegroting incl. effecten gemeentefonds	-60	200	261	489

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM

de secretaris,

de burgemeester,

A.E.J. Steverink MBA

drs. J.P. Gebben